

GAZETA LWOWSKA

wychodzi codziennie rano

Ceny prenumeraty we Lwowie:
 z doręczeniem do domu miesięcznie zł. 5.—
 z dostawą do domu . . . . . zł. 5-30
 na prowincji:
 z przesyłką pocztową . . . . . zł. 5-30
 za granicą . . . . . zł. 8.—

Telefony:
REDAKCJI
 27, 71-02.
ADMINISTRACJI
 14-27.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
 LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.

Listy należy frankować. — Reklamacje
 otwarte wolne od opłaty.
 Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

CENA
NUMERU

20 gr.

Ceny ogłoszeń:

Za 1 wiersz milimetr. (6 1/2 cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesłanym i w nekrologach gr. 30, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, raski w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1.—. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje, prywatne słowo gr. 25, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagranicą, o 50 proc. drożej

Walka Hitlera z żydami.

NIE BĘDZIE MIĘSA KOSZERNEGO.

Frankfurt, 26 marca. (PAT) Tutejszy hitlerowski „Volksblatt“ donosi, że prezydent policji wydał zakaz zabijania zwierząt według rytuału żydowskiego na obszarze całego wielkiego Frankfurtu.

NAPAD NA ADWOKATÓW ŻYDOWSKICH.

Katowice, 26 marca. (PAT) „Ost-Deutsch Morgen-Post“ donosi, że wczoraj w sądzie w Gliwicach dokonano ponownie napadu na adwokatów żydowskich. Sprawców nie ujęto.

ŻYDZI ANGIELSCY NIE POPIERAJĄ BOJKOTU.

Berlin, 26 marca. (PAT) Związek de publowanych żydowskich, reprezentujący Żydów z całego imperium brytyjskiego, prowadził dziś przy drzwiach zamkniętych nad sposobem dopomożenia swym współwyznawcom w Niemczech. W wyniku obrad postanowiono, że związek nie popiera bojkotu towarów niemieckich. Przewodniczący związku oświadczył, że osobiście wypowiada się za bojkotem.

Protesty żydów przeciw gwałtom niemieckim.

PROF. EINSTEIN PROTESTUJE.

Nowy Jork, 26 marca. (PAT) Żydowska Ag. Telegr. obchodziła 15-lecie swego istnienia, wydając przy tej sposobności bankiet na cześć prof. Einsteina. Znamienny uczony wygłosił mowę, w której napiętnował nacjonalizm jako wrogi życiu. Prof. Einstein oświadczył, że noga jego nie postanie w Niemczech, dopóki trwać będą tam obecne stosunki, w końcu zaprotestował przeciwko polityce antyżydowskiej rządu Hitlera.

ORGANIZACJE ŻYD. W POLSCE PODEJMUJĄ BOJKOT.

Warszawa, 26 marca. (PAT) Trzy największe gospodarcze organizacje żydowskie w Polsce: Centralny Związek kupców, Centralny Związek drobnych kupców i handlarzy oraz Centralny Związek rzemieślników żydowskich na odbytem dziś wspólnym posiedzeniu uchwaliły jednomyślnie najostrejszy protest przeciwko zajściom żydów skier w Niemczech, podkreślając, że nie uchylą się od podjęcia akcji wyrzeczenia się towarów niemieckich.

Na dzień jutrzejszy zwołane zostały wiece protestacyjne tych organizacji w stołecy oraz na prowincji.

BOJKOT TOWARÓW NIEMIECKICH PRZEZ ŻYDÓW.

Bruksela, 26 marca. (PAT) Żydzi w Antwerpii ogłosili manifest protestujący, nawołujący do bojkotu towarów niemieckich oraz do żądania zdjęcia z ekranów filmów niemieckich.

JAKA POGODA BĘDZIE DZISIAJ?

Warszawa, 26 marca. (PAT) Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia jutrzejszego: W całym kraju pogodnie przy słabych wiatrach miejscowych. Nocą lekkie przymrozki, dniem ciepło.

Zebranie poselskie.

Wczoraj o godz. 11 m. 30 w wielkiej sali ratuszowej odbyło się urządzone staraniem Rady Grodzkiej B. B. W. R. zebranie, na którym posłowie Dr. Karol Polakiewicz i Dr. Józef Rżóska wygłosili obszernie referaty na temat nowej ustawy samorządowej. Wice-marszałek Sejmu Polakiewicz mówił o „Nowym ustroju samorządowym“, główny nacisk kładąc na organizację gmi-

ny — poseł Rżóska o „Samorządzie miejskim i nadzorze państwowym nad samorządami“. Obie prelekcje wzbudziły żywe zainteresowanie licznie bardzo zebranych słuchaczy.

Obszerne sprawozdanie z wygłoszonych odczytów i ich zasadniczą treść podamy w specjalnym artykule w najbliższym numerze naszego pisma.

Zjazd Prezesów Oddziałów Zw. Leg.

W niedzielę w sali Instytutu Technologicznego o godz. 10 m. 30 rano otwarty został zjazd Prezesów Oddziałów Związku Legionistów. Zgromadził on prócz członków Związku wybitnych przedstawicieli sfer politycznych i administracyjnych z p. wojewodą Beliną-Prażmowskim i generałem Popowiczem na czele. Obecny był także bawiący chwilowo we Lwowie wice-marszałek Sejmu Dr. Polakiewicz i delegowany z Głównego Zarządu Związku poseł Starzak.

Zebranie zainaugurował prezes po-

seł Bronisław Wojciechowski, witając obecnych. Pewne momenty jego powitania zamieniły się w żywiołową manifestację na cześć p. Wojewody jako jednego z najwybitniejszych i czarem legendy owianych dowódców legionowych. Z kolei poseł Starzak wygłosił pełen głębokich myśli odczyt p. t. „Rzeczywistość polska“, który to odczyt czytelnicy nasi poznają w całości.

Sprawozdanie z dalszego ciągu zebrania, jakoteż jego uchwały, podamy jutro.

Zjazd Związku Polskich Kas Oszczędności.

Lwów, 26 marca. (PAT) Dziś odbyło się walne zebranie Związku Polskich Kas Oszczędności przy udziale 85 delegatów, reprezentujących 63 kas oszczędności z terenu czterech województw południowych. W zebraniu wzięli udział r. Stępniewicz, przedstawiciel ministerstwa skarbu, nac. Teiszerski, przedstawiciel województwa lwowskiego, dyrektorzy Banku Polskiego Błaha i Goetz, dyr. Banku Gosp. Kraj. Pawłowicz i Piatowski, dyr. Banku Rolnego Sahm, Grad, Kaczorowski i Włodęk, r. Piechurski, przedstawiciel wojew. tarnopolskiego, nac. Kuehn, przedstawiciel wojew. stanisławowskiego i dyr. Roskowski, przedstawiciel Zw. Kas Oszczęd. na terenie b. Kongresówki.

Otwarcia zjazdu dokonał prezes Zw. dr. Stefan Uhna, który podkreślił moment zaufania, jakim społeczeństwo darzy kasy oszczędności i zakończył przemówienie okrzykiem na cześć Rzplitej, Prezydenta Mościckiego i Marszałka Piłsudskiego.

Po wyborze prezydium w osobach dyr. Dorawskiego, dr. Krogulskiego, Ziobrowskiego i Kulpińskiego, prof. Kamil Stefko wygłosił odczyt pt. o przywilejach egzekucyjnych instytucji kredytu długoterminowego. Sprawozdanie z działalności wydziału i biura Związku złożył dr. Uhna.

W roku sprawozdawczym stwierdzono powszechne zmniejszanie się wkładów dolarowych, co należy przypisać obok innych okoliczności związanych z sytuacją ogólną, także celowej polityce kas oszczęd., zmierzającej powoli lecz konsekwentnie do rugowania szkodliwych wpływów walutowości. Obecny moment

stawia przed kasami oszczęd. zagadnienie, jak uchronić społeczeństwo od ewentualnych strat na wypadek deprecjacji dolara, a jednocześnie stwarza korzystną okazję do intensywniej propagandy za zmniejszeniem obrotów dolarowych.

Nad sprawozdaniem rozwinęła się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos pp. Ziobrowski, Malarski, Pawłowicz (B. G. Warsz.), Drzewicki, Piotrowski, Drużbacki, Krogulski, Ugeheuer, Kuttner, Kochanowski, Drzewicki i Uhna.

Po załatwieniu innych punktów porządku dziennego dokonano uzupełniających wyborów do wydziału Związku K. O. na okres trzyletni. Wybrani zostali prof. Dommersberg (Tarnów), Józef Dorawski (Kraków), Stan. Nawrot (Rawa Ruska), Wład. Janowski (Sokal), Karol Kunz (Wadowice) i Jan Mikućki (Kraków).

Walne zgromadzenie poprzedziły dwudniowy kurs informacyjny dla dyrektorów i urzędników kas oszczędności, zorganizowany przez Związek w gmachu Gal. Kasy Oszczędności.

ARTYKUŁY O POLSCE W DZIENNIKACH BELGIJSKICH.

Bruksela, 26 marca. (PAT) Rozmowę Paul Boncoura z przedstawicielem „Gazety Polskiej“ zamieszcza niemal cała prasa niedzielna. Pisma podkreślają znaczenie Polski jako jednego z głównych czynników polityki europejskiej.

REWIZJE I ARESZTOWANIA NA ŚLASKU OPOLSKIM.

Katowice, 26 marca. (PAT) Prasa niemiecka donosi, że w szeregu miast na Śląsku Opolskim dokonano rewizji w mieszkaniach socjal-demokratów i komunistów. Według komunikatu urzędowego regencji opolskiej w czasie rewizji znaleziono znaczne ilości broni i granatów ręcznych. W Gliwicach i Zabrze dokonano szeregu aresztowań.

SOLIDARNOŚĆ OFICERÓW FRANCUSKICH Z OFICERAMI POLSKIMI.

Paryż, 26 marca. (PAT) Związek oficerów Francji odbył dziś doroczny walny zjazd w Sorbonie, w którym wzięli udział prezydent republiki Lebrun, marszałek Petain, gen. Weygand i in. Prezes związku Ferry złożył sprawozdanie z działalności związku za r. 1932, w którym m. in. podkreślił, że okrojenie kredytów ministerstwa wojny, zwłaszcza z pozycji materiałów wojennych, musi budzić poważny niepokój. W epoce, kiedy sąsiedzi zapowiadają stosowanie gwałtu i przemocy, Francja powinna zachować w pełnej sile swą armię.

Następnie przemawiał premier Daladier, który, gratulując związkowi prowadzonego i dokonanego dzieła, stwierdził, że prace te wskazują wyraźnie, iż Francja zdecydowana jest bardziej niż kiedykolwiek nie ustępować wobec siły. W projekcie ustawy finansowej nie przewiduje się żadnych redukcji kredytów celem umniejszenia siły militarnej.

W rezolucji, uchwalonej jednomyślnie, przedstawiciele 92.000 zorganizowanych oficerów rezerwy stwierdzają silniej niż kiedykolwiek swą solidarność z oficerami Belgii, Polski, Czechosłowacji, Jugosławii i Rumunii, oraz ponawiają im zapewnienie wiernej i niewzruszonej przyjaźni.

Z WROGA ZWOLENNIKIEM HITLERA.

Wiedeń, 26. marca. (PAT) B. prezydent policji wiedeńskiej dr. Brandl zgłosił wczoraj swe przystąpienie do partii narodowo-socjalistycznej.

Krok ten wywołał duże zdziwienie, gdyż dr. Brandl zwalczał jako prezydent policji bardzo ostro ruch hitlerowski.

„MALYGIN“ URATOWANY.

Moskwa, 26 marca. (PAT) Organizacji ratunkowej, która wyruszyła na pomoc łamaczowi lodów „Malygin“, udało się po długich wysiłkach i przy bardzo ostrych warunkach zimy artykcyjnej ściągnąć okręt ze skały, na którą wjechał przed dwoma miesiącami. „Malygin“ przyholowany będzie do portu w Barentsburgu.

ŚMIERTELNE ZAWODY SPORTOWE

Berlin, 26 marca. (PAT) W czasie niedzielnych zawodów sportowych w Niemczech wydarzyły się dwa nieszczęśliwe wypadki, które pociągnęły za sobą śmierć dwu sportowców. W Berlinie podczas biegu szosowego kolarz Hoefel jun. poniósł śmierć wskutek upadku, spowodowanego defektem opony. W Hannoverze motocyklista Weber uległ katastrofie podczas zawodów, ponosząc śmierć na miejscu.

Kartele a przemysł przetwórczy i organizacja handlu.

Na ten, w ostatnich czasach bardzo aktualny, temat odbyła się w górnych salach Hotelu George'a, trzecia z rzędu herbata dyskusyjna, urządzona staraniem Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Polskich województw południowo-wschodnich.

Zebranie otworzył prezes Twa inż. Bieńkowski, który po powitaniu gości, prasy i członków, wypowiedział szereg uwag, mających stanowić podstawę do dyskusji. Kartele posiadają zalety dodatnie i ujemne. Z początku kartele miały za zadanie przedewszystkiem uregulowanie rynków zbytu, ukrócenie dzięki konkurencji i standaryzowanie produkcji, nabywam jednakże celem zasadniczym karteli stało się podbijanie cen. Sprężalnie, dotkliwie stały się kartele surowcowe, ustroje pod względem kapitalistycznym bardzo silne, wywierające decydujący wpływ na politykę gospodarczą państwa. Kartele te walczą bezwzględnie z mniejszymi jednostkami, które unicestwiają, placąc za to właścicielom rzeczywiste odszkodowania. Zyski takiego kartelu muszą być o tyle większe, by mogły opłacać wielkie często sumy za t. zw. postój. To w prostej konsekwencji zmusza do podbijania cen, a zatem ciężar cały spada na konsumenta. Kartele surowcowe, idąc po linii najmniejszego oporu, uprawiają szkodliwą często politykę eksportową. Kartele surowcowe wpływają również wybitnie na organizację handlu, przez odpowiednią politykę cen, t. zw. kłusek polityki rabatowej. W niektórych dziedzinach wolny handel de facto nie istnieje. Kartele przez uprzywilejowanie pewnej kasty, a szczególnie wielkich jednostek przetwórczych, celowo niszczą średni i mały przemysł, który placąc drożej za surowce, nie może wytrzymać konkurencji na rynku. To jest tem szkodliwsze, że w kartelach pracuje przeważnie kapitał obcy, spekulacyjny, podczas gdy średni i drobny przemysł — to kapitał rodzimy, polski. Co więcej, większa część tego kapitału obcego, stanowi jawnie lub zakonspirowanie kapitał niemiecki, który jest politycznie nie obojętny. Charakterystyczne jest to, że polityka tego kapitału zmierza konsekwentnie do koncentrowania całego przemysłu na zachodniej granicy Polski, — podcinając równocześnie byt zakładów rozsiadanych w całej Polsce.

Zdaniem mówcy, odbudowa gospodarcza może iść tylko po przez drobne i średnie warsztaty, rozsiane po całym obszarze Rzeczypospolitej. W końcu, prosząc o dyskusję, podkreślił inż. Bieńkowski fakt, że ze wszystkich Izb Przemysłowo-Handlowych w Polsce, jedynie lwowska wypowiedziała się zasadniczo przeciw kartelom.

W bardzo ożywionej dyskusji, która się tam na temat rozwinęła zabrał pierwszy głos inż. Dąbrowski, który wyraził zdanie, że najlepszą i najskuteczniejszą przeciwwagą dla karteli surowcowych byłoby skartelizowanie średniego przemysłu polskiego.

Inż. Bieszczynski, podając szereg przykładów anomalii w polityce kartelowej, szczególnie jeśli chodzi o eksport, stwierdził, że kartelizacja przedsiębiorstw, mających zgóry zapewniony zysk powoduje zahamowanie postępu produkcji, skutkiem czego nie może ona podążyć za rozwojem przemysłu zagranicznego.

Red. Kanarowski, wspominając o różnych systemach karteli w poszczególnych państwach, stwierdził, że polityka ta w Polsce od pierwszej chwili nie ma zdecydowanego oblicza. Kartele posiadają większość ujemnych cech, — a co najważniejsze, że nie uwzględniają zupełnie koniunktur gospodarczych.

Dr. Wysoczański zwrócił uwagę na stosunkowo wielkie koszty administracyjne, które pochłaniają poszczególne kartele. Zysk wyciskany ze społeczeń-

stwa nie idzie na podniesienie warsztatów pracy — tylko odpływa zagranicę. Mówca stwierdził, że działalność karteli na naszym terenie jest szkodliwa i wyraża uznanie dla śmiałości, choć odosobnionego stanowiska, jakie zajęła Izba Przemysłowo-Handlowa we Lwowie.

Dr. Hnatowicz zwrócił uwagę na różnice między kartelami o kapitale produkcyjnym i spekulacyjnym. Mówca stwierdził, że część karteli, zwłaszcza w przemyśle chemicznym, działa jednak produkcyjnie w kierunku rozbudowy i potanienia produkcji. Kartele w Polsce wynoszą na nieustalonym poziomie. Zdaniem mówcy kartele są do pewnego stopnia koniecznością. Za pośrednictwem tych wielkich jednostek, państwo może doraźnie regulować bilans handlowy. W obecnym układzie europejskiej polityki gospodarczej, trudno powiedzieć, czy kiedykolwiek nastąpi powrót do polityki liberalnej, — zatem w chwili obecnej dla przeciwwagi, istnienie karteli jest uzasadnione. Mówca nie widzi możliwości dla rozwoju drobnego i średniego przemysłu, po-

moważ nastawienie całego naszego ustawodawstwa jest wręcz przeciwnie. Kapitał obcy wykorzystuje tę sytuację i żeruje na naszym organizmie gospodarczym. Zdaniem mówcy należy zmienić politykę gospodarczą w kierunku nastawienia jej na popieranie przemysłu średniego. Jest to jednakże zadanie bardzo trudne, zwłaszcza w chwili obecnej, — zależne bowiem od pomyslnego rozwiązania kwestii zadłużenia, rozłożenia spłat i zobowiązań zagranicznych. Dopiero wtedy bowiem ustaliby „obłęd dumpingowy”, — a Rząd mógłby nastawić politykę gospodarczą na rozwój przemysłu średniego i rękodzieła.

W końcu, po wypowiedzeniu szeregu cennych uwag, dotyczących obecnego nastawienia polityki kolejowej przez dyr. dr. Świągostę, wywiązała się ożywiona dyskusja, dotycząca taryfy towarowej i osobowej, w której wysunęto pod adresem kolei szereg dezyderatów, mogących w wielkiej mierze przywrócić się do ożywienia ruchu towarowego, co leży tak w interesie kolei jak i przemysłu.

Mast.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

27

marca
1933

Poniedziałek

Jana

Jutro: Jana Kap.

Wschód słońca: 5:24

Zachód słońca: 18:0

TEATR WIELKI.

Poniedziałek, 27 marca o godz. 7.30 „Orfeusz w piekle”.
Wtorek, 28 marca o godz. 7.30 „Opera za 3 grosze”.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Poniedziałek, 27 marca o godz. 7.30 przedstawienie ukraińskiego teatru „Cyganeria”.
Wtorek, 28 marca o godz. 7.30 „Złota cioca”.

SALA COLOSSUM.

Film „Łzy dwudziestolecia”. Rewja „Lisek figowy”.

KINOTEATRY.

ADRIA: „Galeria Nr. 28”.
APOLLO: „Każdemu wolno kochać”. Dymśa, Zimińska, Lawiński, Moszyński.
ATLANTIC: „Tong”.
CASINO: „Ludzie w Hotelu”.
CHIMERA: „Ostatnia noc kawalerów”.
GRAZYNA: „Ronny”.
KOPERNIK: „Halka”.
MARYSIENKA: „W cieniu krzyża”.
OAZA: „Dobroczynca ludzkości”.
PALACE: „Śledztwo”.
PAN: „Liliana chce się rozwieść”.
PASAZ: „W mocy awanturnika” — Harry Peel, oraz „Księżniczka jazzbandu” Anny Ondra.
PROMIEN: „Król Paryża” i „Wesoły wdowiec”.

RAJ: „Człowiek małpa”.

STYLOWY: „Grzesznica bez winy” oraz Rewja „Grunt to polityka”.

ŚWIT: „Św. Antoni Padewski”.

UCIECHA: „Rozstrzygająca noc” oraz rewja.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA.

Wtorek 28 marca: XII. Koncert Mistrzowski Juan Manen, skrzypek 595

— Dzisiaj „Orfeusz w piekle”. W dniu dzisiejszym grany będzie „Orfeusz w piekle” przy współudziale świetnych solistów, chóru i baletu. Przy pulpicie dyr. Adam Dołżycki. Ceny miejsc najniższe od 25 gr. do 2.50 zł.

— Uroczysta inauguracja kursów języka światowego Esperanto. Odroczone z powodu choroby kierownika kursów inauguracja odbędzie się we wtorek 28 bm. o godz. 7 wiecz. w sali VII Państw. Gimnazjum (ul. Sokoła 2). W interesującym programie przemówienia pp. Henryka Schnuetzera i dra Juliana Zachariewicza oraz część muzyczna — wokalna w wykonaniu pp. art. op. Janiny Giniewicz i dra Juliana Zająca (śpiew), prof. Henryki Sucherowej (fortepian) i Marji Hoelzlówny (recytacje). Wstęp wolny. Przed rozpoczęciem inauguracji przyjmują się jeszcze dodatkowe wpisy na kurs.

Nowy dodatek powieściowy.

W dzisiejszy dodatek poniedziałkowy, rozpoczynamy druk powieści na tle wspomnień studenckich Wojciecha Baranowskiego p. t. „Gaudeamus”. Powieść ta, wysnuta z przeżyć młodzieńczych, pełna jest pogody i słońca.

Z działalności Ochotniczej Straży Pożarnej.

W niedzielę dnia 26 bm. odbyło się walne zgromadzenie Ochotniczych Straż Pożarnych gmin podmiejskich, obejmujących gniazda w Zamarstynowie, Zniesieniu, Holońku Małym, Lewandówce, Kleparowie, oraz Straży Kolejowej i Fabrycznej.

Dotychczasowy prezes Mr. Janicki Stanisław, radny m. Lwowa i działacz ZZZ, ustąpił, a na jego wniosek przewodniczącym obrany został wiceprezes ZZZ, inż. Łyszyk. Jak wynika ze sprawozdania działalność Straży gmin podmiejskich jest nader owocna, a pod względem organizacyjnym wykazuje stały postęp.

Wszystkich strażaków przeszkolono na kursach LOPP i Obrony Przeciwgazowej, w wystąpieniach na zewnątrz Straże brały udział w uroczystościach święta 3-go Maja, świętego Florjana Patrona Straży, oraz uroczystościach ku czci Marszałka Piłsudskiego. Na Zjeździe Legionistów w Gdyni 8-mu delegatów reprezentowało Lwowskie Strażactwo Gmin Podmiejskich.

Pierwszy w Europie szachowy klub strażacki skupiający w swych szeregach zarówno robotników, jako też i inteligentów, a między innymi asystentów Uniwersytetu, dwukrotnie zdobył puchar i zaszczytny tytuł mistrza Lwowa. Wychowaniem fizycznym i sportowym zajmuje się Strażacki Klub Sportowy „Leopolda”.

Ustępującemu prezesowi radnemu Mr. Janickiemu Stanisławowi wyrażono jednomyślnie serdeczne podziękowanie za jego bezinteresowną pracę nad rozwojem lwowskiego ruchu strażackiego, podnosząc, że w pracy tej nie szczędził trudu i czasu a nawet pomocy materialnej, między innymi pokrywając koszt wyjazdu delegacji na ogólnopolski Zjazd Ochotniczych Straż Pożarnych w Warszawie.

Tak świetnie rozwijającemu się ruchowi Ochotniczych Straż Pożarnych należy życzyć dalszego jeszcze świetniejszego rozwoju.

Orkiestra marynarki wojennej we Lwowie.

Wezorem przybyła do Lwowa reprezentacyjna orkiestra marynarki wojennej w Gdyni. O godz. 10 orkiestra w pełnym składzie 40 marynarzy przeszła ulicami miasta i odegrała przed pomnikiem Mickiewicza „Pieśń Baltyku”. Następnie udała się do Teatru Wielkiego, gdzie wystąpiła z koncertem nieznanych we Lwowie utworów marynarzskich.

Drugi koncert orkiestry marynarskiej odbył się w studjo Rozgłośni Lwowskiej, w godzinach wieczornych, pod batutą znanego kompozytora kpt. Al. Dulina. W dniu dzisiejszym orkiestra wystąpi z koncertem dla młodzieży szkolnej w sali Pol. Tow. Muzycznego. — Wiadomości podane przez niektóre dzienniki zamiejscowe o poważnym jakoby wypadku autobusowym tej orkiestry pod Dubnem, który wydarzył się jeszcze przed tygodniem, są, jak nas informuje Liga Morska i Kolonialna nieścisłe. Był to tylko nieznaczny wypadek, który w niczem nie umniejszał ani nie osłabił zespołu orkiestralnego. Zresztą po tym wypadku, orkiestra marynarska koncertowała wielokrotnie w Brodach, Tarnopolu, Stanisławowie a ostatnio we Lwowie.

Piękny dar imieninowy.

Przed kilku dniami obchodził swe imieniny powszechnie lubiany we Lwowie i znany jako jeden z najdzielniejszych oficerów policji, zastępca kierownika wydziału śledczego we Lwowie, kom. Złotowski. Życzenia złożyli oficerowie i szeregowi policji, śledczej, poczem dzień jego imienia uczczono w piękny i celowy sposób. Droga składki zebrano kwotę 55 zł. i 50 gr. i przeznaczono ją na fundusz budowy łodzi podwodnej im. Marsz. Piłsudskiego.

S. † P.

IRENA z CZAPLICKICH WARNECKA

starościna Sokalska.

po krótkich a ciężkich cierpieniach, zaopatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 26 marca b. r., przeżywszy lat 29.

Eksportacja zwłok na dworzec kolejowy odbędzie się dnia 27 marca b. r. o godz. 15 po południu z domu żałoby z budynku Starostwa, na którą wszystkich Przyjaciół i Znajomych zapraszają w nieutulonym żalu pozostali

MATKA, MAŻ, CÓRKA I BRAT.

Pogrzeb odbędzie się w Otwocku dnia 28 br. o godz. 15-tej na cmentarz miejscowy.

WIADOMOŚCI SPORTOWE.

Lwowski Związek Okr. Lekkoatletyczny w r. 1932.

Sprawozdanie LOZLA — wydane za rok 1932 — może być przykładem, jak sprawozdania należy składać. Aby jednak takie sprawozdanie napisać, musi się mieć za sobą rok rzetelnej i owocnej pracy. Ta praca LOZLA jest tem godniejsza podkreślenia, iż stosunki, wśród których pracowano, były bardzo trudne tak z powodów finansowych jak i zupełnego braku zainteresowania się lekką atletyką wśród naszych klubów, dla których alfa i omega sportu jest... piłka nożna.

Mimo tego jednak okręg lwowski zajmuje pod względem ilości zawodników trzecie miejsce w Polsce po Warszawie i Śląsku — liczy bowiem 1340 zawodników, wśród tych 1054 mężczyzn i 286 kobiet (na 2588 warszawskich i 1509 śląskich). Pod względem ilości klubów sprawa przedstawia się gorzej — lwowski okręg znajduje się ze swymi 17 klubami na szóstym miejscu po Warszawie (52), Poznańskim i Pomorskim (po 27), Krakowskim (22), i Śląskim (19). Najslabiej przedstawia się okręg wołyński z 10 klubami i 50 zawodnikami.

Ze sprawozdania dowiadujemy się, iż zaledwie 27 proc. zgłoszonych zawodników (dniczek) startuje, czyli że kluby zgłaszają zwykłych członków, którzy nie są żadnymi lekkoatletami — nie można się też dziwić, iż nasza lwowska lekkoatletyka została tak zdystansowana nawet przez Kraków, który nigdy nie miał tradycji lekkoatletycznej.

Interesujące są uwagi LOZLA o pracy lekkoatletycznej w klubach lwowskich. LOZLA stwierdza, iż w klubach nie znają przepisów statutowych i regulaminowych PZLA. W klubach stale forytowaną jest piłka nożna, w towarzysztwach gimn. — gimnastyka i złoty, a że się coś w lekkiej atletyce dzieje — to jest to zasługa pojedynczych jednostek. „Jesteśmy przekonani, iż poza kierownictwem Sekcji — nikt w klubie sprawozdania LOZLA nie przeczyta”. I ma rację ten, który to sprawozdanie pisał.

Co więc o klubach naszych mówi sprawozdawca LOZLA?

AZS — lekkoatletyka kobieca najlepiej postawiona; męska podpadła w stosunku do lat poprzednich.

Czarni — kładą mało wagi na lekkoatletykę; 5 startujących w r. 1932 i jedna impreza — to wszystko.

Drór — miał w r. 1932 najczynniejszą sekcję lekkoatl. Prócz udziału we wszystkich zawodach, zorganizował sam 11 zawodów męskich, kobiecych i juniorów. O rozwój lekkiej atletyki troszczy się, rozporządza dużym materiałem — nie posiada instruktora.

Hasmona — rozporządza małą ilością zawodników, nie organizuje zawodów, nie wzbudza zainteresowania, nie zmusza ich do pracy nad sobą.

Lechia — wykazała brak zainteresowania dla lekkiej atletyki męskiej a kobieca reprezentują dwie zawodniczki.

Pogoń — utrzymuje swą tradycję najlepszej sekcji dzięki dobrym warunkom i zatrudnianiu zawodników.

Sokół-Macierz — dobrze zorganizowany; opiekuje się juniorami. Sekcja b. czynna, nie omija żadnej okazji startowania i pilnego treningu.

Ze sprawozdania sportowego dowiadujemy się, iż zawodów klubowych zorganizowano 57, z czego 40 we Lwowie — nadto zawody pań — Czechosłowacja—Polska — zorganizował LOZLA, mistrzostwa Polski Klubów żydowskich Drór oraz mistrz. zimowe Polski w hali w Przemyślu LOZLA.

W skład Zarządu LOZLA w ub. roku wchodził: prezes — Tad. Kuchar, wicepr. J. Wiślocki, sekret. Ig. Chiger, skarbn. M. Świerczyński, członek Zarządu: J. Beigel, J. Charasz, L. Fedorowski, Z. Horoszkiewicz, Tad. Janicki, Wł. Rzepka, R. Wagner.

Sprawozdanie LOZLA uzupełnia sprawozdanie Wydziału Spraw Sędziowskich, w którym agendy spełnia

li pp.: Wiślocki J., Beigel J. i Charasz J. — oraz sprawozdanie Podokręgu LOZLA w Przemyślu, gdzie pod przewodnictwem mjr. St. Stawarza panował bardzo żywy ruch lekkoatletyczny.

R. W.

Walne Zgromadzenie LOZLA.

Wczoraj w lokalu Pogoni odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie LOZLA w obecności 15 delegatów klubów na 17 zrzeszonych — co jest dowodem żywego zainteresowania się sprawami lekkoatletycznymi w naszym okręgu.

Przy składaniu sprawozdania wyczytał p. Kuchar odznaczonym klubom i zawodnikom dyplomy, a to, podokreślowi przemyskiemu za sprawne zorganizowanie zimowych mistrzostw Polski, Pogoni za mistrzostwo okręgowe, AZS-owi za mistrzostwo okręgowe pań, Drorowi za mistrzostwo juniorów, Sokółowi Macierzy za wicemistrzostwo pań i pań, oraz wszystkim zawodnikom, którzy zdobyli mistrzostwo kl. A i B. Przy tej sposobności stwierdził również p. Prezes, że działalność LOZLA przy braku wpływów umożliwiona została jedynie dzięki subwencji w kwocie 400 zł, ze strony Miejsk. Komitetu, któremu złożył podziękowanie, podobnie jak i pp. Wojewódzie, Prezydentowi Miasta, Okr. Urzędowi WF przy DOK VI i X oraz wszystkim innym, którzy wykazywali żywe zainteresowanie lekkoatletyką.

Po sprawozdaniu rozwinęła się dyskusja, w której delegaci klubów starali się w sposób rzeczowy poruszać te wszystkie sprawy, których załatwienie nasuwało pewne wątpliwości. Dyskusja miała przebieg zupełnie spokojny. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielił skarbnikowi i ustępującemu zarządowi jednogłośnie absolutorium.

Z kolei p. T. Kuchar jako delegat do PZLA złożył sprawozdanie z przebiegu walnego zgromadzenia tej organizacji, na którym postanowiono m. in. ze względu na słabą formę sprinterów forsować w roku bieżącym specjalne biegi tej kategorii i sprowadzić nawet specjalnego trenera. Poza tem okręg lwowski podzielony zostanie na cztery podokręgi, a to obok przemyskiego — otrzyma jeszcze tarnopolski, stanisławowski i czwarty, na który złoży się część obszarów rozwiązanego okręgu lubelskiego. W myśl odpowiedniej u-

chwały walnego zgromadzenia LOZLA podokręgi określone zostaną odpowiednimi stronami świata (a więc podokręg zachodni, północny i tp.).

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa wkładek; ostatecznie uchwalono utrzymać dla klubów starych kwotę 25 zł. na rok, natomiast nowowstępującym obniżyć ją na przeciąg pierwszego roku na zł. 15. Kierowano się w danym wypadku względami propagandowymi. Obniżono opłatę startowego od zawodnika i konkurencji do 25 gr. Wypowiedziano się przeciw ewent. fuzji związków lekkoatletycznych z związkami gier sportowych. Na wniosek inż. Złina uchwalono zainteresować się intensywniej młodzieżą pozaszkolną. W końcu odczytano terminarz zawodów z tem, że zasadniczo wszystkie obowiązki imprezy organizuje LOZLA, kluby mogą się jednak ubiegać o uzyskanie prawa zorganizowania we własnym zakresie tej czy innej konkurencji.

Na wniosek wybranej ad hoc komisji matki dokonano wyborów. Skład nowych władz przedstawia się następująco: prezes T. Kuchar, wiceprezes dla spraw sędziowskich Wiślocki, wiceprezes dla spraw org. i propag. oraz skarbnik Rzepka, wiceprez. dla spraw sport. prof. Fedorowski, sekret. Chłeger, członkowie: Beigel J., Horoszkiewicz, Charasz, Kaniak, inż. Walczak, Engel, por. Zimmoch; komisja rewizyjna: pp. Jakubowski, dr. Borowiec, Drobut, delegat podokręgu przemyskiego do kom. rew. inż. Krupiński.

Walne zgromadzenie miało przebieg poważny i rzeczowy; potoczyło się w szybkim tempie, co było przede wszystkim zasługą przewodniczącego p. T. Kuchara, prowadzącego obrady bardzo sprawnie. Niemity zgryzot wywołało jedynie opuszczenie sali obrad przez delegata przemyskiego, który, mylnie interpretując odnośne przepisy LOZLA, domagał się prawa głosowania, podczas gdy przysługiwało mu jedynie prawo głosu.

przez WOZLA dla pań i panów. W konkurencji pań na przestrzeni ok. 4000 mtr. pierwsze miejsce zajął Zak (Pol) 17:04.2. W klasie pań na przestrzeni 1 km: 1) Dobosówna (Leg) 5:37.8.

W parku Paderewskiego zorganizował AZS bieg na przełaj na przestrzeni ok. 4000 mtr. Pierwsze miejsce zajął Kuźmicki (AZS) 12:20 sek.

LEKKA ATLETYKA.

Staraniem Sokola w Katowicach odbył się pierwszy bieg na przełaj na przestrzeni 3.500 mtr. Startowało 56 zawodników. Pierwsze miejsce zajął Stokłoszyński z Aleksandrowa.

W krytej hali Ośrodka w Katowicach odbyły się zawody lekkoatletyczne, na których ustanowiono 4 nowe rekordy okręgowe. Zajął w kuli jednoręcz 13.19 i oburęcz 23.82, a w skoku w wyż 171 cm i w skoku w dal 6.15 uzyskał Kos.

BOKS W ŁODZI.

W Łodzi odbyły się finały zawodów bokerskich o mistrzostwo Łodzi. Wynikły były następujące: w wadze muszej Pawlak pokonał na pkt. Binera II, w w. koguciej Brzeczka wygrał z Leszczyńskim, w piórkowej Woźniakiewicz wygrał z Michalakiem, w lekkiej doszło do burzliwych scen w czasie walki z Klimczakiem (w rezultacie sędzia zdyskwalifikował w II rundzie niesłusznie Klimczaka), w w. półśredniej i średniej nie wyeliminowano mistrzów, gdyż zgłosili się jedynie Garnarek i Chmielewski, a przepisy nie dopuszczają zdobywania tytułu mistrza przez w. o., w w. ciężkiej Kłoda wygrał z Słonkiewiczem w III rundzie przez techniczne k. o., w w. ciężkiej Kren zwyciężył na pkt. Kuczyński.

ZWYCIĘSTWO WEISSÓWNY.

W sobotę odbyły się w Budapeszcie międzyklubowe zawody lekkoatletyczne z udziałem bawiącej tam mistrzyni świata Weissówny z Łodzi. Lekkoatletka polska zajęła pierwsze miejsce w rzucie kulą, uzyskując oburęcz 21.06 mtr., jednoręcz 11.08 mtr. Obydwa wyniki są lepsze od rekordów węgierskich. Drugie miejsce zajęła Węgierka Kael, osiągając oburęcz 18.4 mtr.

KLESKA NAJUCHA.

Roman Najuch, przebywający w Szwecji jako trener objazdowy, doznał niespodziewanej porażki, ulegając czółowej rakiecie Szwecji, Ostbergowi w trzech setach 4:6, 8:6, 4:6.

CARR ZŁAMAŁ OBIE KOSTKI.

Znakomity biegacz amerykański, mistrz olimpijski w biegu na 400 mtr., Bill Carr doznał w wypadku niedawnym automobilowym cięższych uszkodzeń, niż przypuszczano. Jak się okazuje Carr złamał obie kostki u nóg.

SPORT Nr. 6.

Dziś ukazał się 6-ty numer „Sportu”, zawierający bogatą treść, m. in. artykuł dr. Garbienia o sporcie, oraz obszerny dział wiadomości aktualnych.

Sprostowanie. W niektórych pismach pojawiły się wzmianki o 30-leciu pracy sportowej prof. R. Wacka. Z kompetentnej strony dowiadujemy się, iż wprawdzie prof. Wacek uprawia niektóre sporty od najmłodszych lat życia, to jednak o pracy sportowej organizacyjnej z Jego strony może być mowa dopiero od roku 1907 t. j. od lat 26. W tym roku zorganizował prof. Wacek Klub kolarski młodzieży szkół średnich w Krakowie, urządził wycieczki i zawody i rozpoczął swe wycieczki rowerem po Europie. Może więc być mowa tylko o 25-leciu.

KRONIKA SPORTOWA.

ZAWODY KONNE.

W obecności p. Wojewody, gen. Połowicza i w. in. odbyły się wczoraj zawody konne, zorganizowane przez 14 p. ul. Wyniki były następujące: Konkurs dojeżdżków dla oficerów: 1) ppłk. dypl. Kmachowicz, 2) rtm. Neyman, 3) por. Falkiewicz. Konkurs dojeżdżków dla podof.: 1) kpr. Olearnik, 2) plut. Zentner, 3) kpr. Stopyna. Konkurs lekki of.: 1) por. Lubieński, 2) ppor. Stesłowicz, 3) por. Sozański. Konkurs ciężki dla of.: 1) por. Lubieński, 2) por. Ryłka, 3) por. Brandt.

PIŁKA NOŻNA.

Kraków. Rozegrano tutaj szereg towarzyskich zawodów piłkarskich z następującymi wynikami: Wisła—Garbarnia 2:0 (1:0), Cracovia—Pogoń Kat. 3:1 (1:0).

Poznań. Ligowa Warta w pełnym składzie pokonała w zawodach tow. Polonię z Leszna 9:1 (4:1).

Warszawa. Ligowa Legia występując w pełnym składzie z Maurerem z

Garbarni w ataku zwyciężyła Gwiazdę 5:0 (2:0). — Ligowa Warszawianka osiągnęła w spotkaniu z Marymontem zaledwie wynik remisowy 3:3 (2:2).

Sosnowiec. W zawodach piłkarskich najmłodsza drużyna ligowa Podgórze została pokonana przez tut. Unię 4:3 (3:1).

Łódź. W zawodach piłkarskich uzyskano następujące wyniki: ŁKS—Hakoach 4:1 (1:0), ŁTSK—Turyści 2:0 (0:0).

SZERMIERKA.

Mecz szermierczy Pogoń—Klub Szermierzy nie doszedł do skutku. Rozegrano jedynie spotkanie towarzyskie, zakończone zwycięstwem Klubu Szermierzy nad osłabioną Pogonią.

Spotkanie o puchar odbędzie się we wtorek 28 bm. o godz. 6 wiecz. w sali Ośrodka przy ul. św. Jacka 1.

BIEG NA PRZELAJ.

Na boisku Legii w Warszawie odbył się bieg na przełaj, zorganizowany

Japonia anektuje archipelag Karoliński.

Konflikt Japonii z Ligą Narodów i wystąpienie tego mocarstwa z Ligi, pociąga za sobą najrozszałtsze konsekwencje natury politycznej i polityczno-prawnej. Jedną z takich konsekwencji jest kwestia sprawowania przez Japonię mandatu nad archipelagiem Karolińskim na południowym Pacyfiku. Mandat ten otrzymała Japonia po wojnie światowej od Ligi Narodów z jej ramienia sprawowała władzę nad należącymi do Niemiec do roku 1914 wyspami Karolińskimi.

Obecnie, skoro Japonia wystąpiła z Ligi Narodów, mandat nad Karolinami prawnie wygasa, gdyż Japonia przestała być członkiem tej instytucji międzynarodowej, z ramienia której mandat otrzymała. Takby się przedstawiła sprawa jurystycznie, ale inne zupełnie jest jej oblicze polityczne.

Otóż Japonia via facti wyspy Karolińskie obecnie zaanektowała, uprzedzając akcję jurystyczną Ligi Narodów. Minister spraw zagranicznych Japonii starał się ubrać sprawę aneksji wysp w formę prawną, ale kolega jego, mi-

nister marynarki, sprawę tę potraktował szczerzej i otwarciej, oświadczył, że bez obwijania w bawełnę, iż ze względu na interesy bezpieczeństwa i obrony kraju, Japonia nie może się zrzec posiadania archipelagu Karolińskiego.

Archipelag Karoliński leży nieco na północ od równika, składa się z grupy wysp i wysepek słabo zaludnionych, których liczba mieszkańców nie przekracza kilkunastu tysięcy. Natomiast wyspy te są bardzo urodzajne, posiadają znakomity klimat i nadają się do kolonizacji. Dla Japonii decydującą atoli sprawą są nietyle atuty klimatyczne i ekonomiczne Karolinów ile ich sytuacja geograficzna, pozycja, jaką zajmują w środku Pacyfiku, w połowie drogi między kontynentem azjatyckim a Australią. Jest to pozycja o dużej wartości strategicznej dla państwa militarnego, które jak Japonia rozporządza wielką flotą wojenną i prowadzi politykę dalekosiężną.

Mandatem japońskim nad Karolina-

mi i wykonywaniem jego interesowały się dotąd bliżej Stany Zjednoczone, które posiadały na tym archipelagu kabie podmorskie, łączące je z lądem australijskim. Ale było to zainteresowanie charakteru ekonomicznego.

Teraz gdy Japonia przez fakt zaanektowania Karolinów stwarza fakt dokonany na Pacyfiku, gdy, zwolniona od kontroli Ligi Narodów, może gospodarować na archipelagu jak chce i ewentualnie uczynić zeń pozycję strategiczną, problemat Karoliński wysuwa się na czoło polityki bieżącej i staje się kwestią wagi międzynarodowej, gdyż zagrażająca o życiowe interesy militarne i polityczne zarówno Stanów Zjednoczonych jak i Anglii. Echo posunięcia japońskiego będzie bezwzględnie bardzo silne i głośnie w tych dwóch mocarstwach, a Karoliny zajmą miejsce niepoślednie w rzędzie t. zw. trudnych problemów politycznych.

E. R.

Program radiowy.

Poniedziałek, 27 marca.

Lwów. (381). Godz. 11:40: Codz. Przegląd Prasy Polskiej. 11:50: Kom. Meteor. Gł. Wojsk. Stacji Meteor. 11:58: Sygnał czasu z Obserwat. Astronom. w Warszawie. hejnal z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12:05: Odczytanie programu na dzień bieżący. 12:10: Muzyka z płyt gramof. 13:20: Urz. kom. Państw. Inst. Meteor. 13:25—15:10: Przerwa. 15:10: Urz. kom. Państw. Inst. Eksportowego. 15:15: Komunikat gospodarczy. 15:25: Przegląd komunikacyjny. 15:30: Lwowska Giełda Zbożowa. 15:35: Muzyka z płyt gramof. 16:00: „Listy i programy” w opr. dyr. J. S. Petry. 16:15 Muzyka z płyt gramofonowych. 16:25: Lekcja języka francuskiego (kurs element.). 16:40: Trans. z Warszawy. Odczyt z cyklu zagadnienia gospodarcze: „Podatki a gospodarstwo społeczne”. — wyl. p. Józef Kolanowski. 17: Trans. z Warszawy. Koncert popołudniowy w wyk. Teodozji Skomiecznej - Czernickiej, Eustachego Horodyskiego i Ludwika Ursteina. W przerwie około 17:25: Trans. z Warszawy. Kom. Centr. Biura Hydr. dla żeglugi i rybaków. 17:55: Odczytanie programu na dzień następny. 18: Trans. z Warszawy. Odczyt dla maturzystów: „Historia” 18:20: „Silva Rerum” i repertuar teatrów lwowskich. 18:25: Trans. z Warszawy. Muzyka lekka i taneczna. 19: „Wiadomości plastyczne” pod red. Ludwika Lille. 19:15: Rozmaitości. 19:30: „Na widnokręgu”. 19:45: Prasowy Dziennik Radiowy. 20: Trans. z Warszawy. Operetka ze studia. „Romantyczna żona” — w 3-ach aktach Karola Weinberga, w radiofonizacji Michałiny Makowieckiej. W przerwie: Wiadomości sportowe. 22: ??? „Trzy pytania” w opr. Mariusza Nowiny. 22:15: Muzyka taneczna. 22:15: Komunikaty. 23—23:30: Trans. z Warszawy. Muzyka taneczna.

Wtorek, 28 marca.

Lwów. (381). Godz. 11:40: Codzienny Przegląd Prasy Polsk. 11:50: Kom. Meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. 11:58: Sygnał czasu z Obserwatorium Astronomiczn. w Warszawie. hejnal z wieży Mariackiej w Krakowie. 12:05: Odczytanie programu na dzień bież. 12:10: Muzyka z płyt. 13:20: Urz. kom. Państw. Instyt. Meteor. 13:25—15:10: Przerwa. 15:10: Urz. kom. Państw. Instyt. Eksportowego. 15:15: Komunikat gospodarczy. 15:25: Lwowski komunikat L. O. P. P. 15:30: Komunikat Państw. Urz. Wych. Fiz. i Państw. Zw. Sportowego. 15:35: Muzyka z płyt. 16: Audycja dla młodzieży: „O światach bliskich i światach dalekich”, opowiadanie dr. Karola Kleina. 16:20: Trans. z Warszawy. Odczyt dla maturzystów (Dział „Literatura polska”), „Zeromski” wyl. prof. Konrad Górski. 16:40: „Kryzys gospodarczy w starożytnym Rzymie” wyl. p. Artur Sliwiński z Warszawy. 17: Popołudniowy koncert symfoniczny w wyk. orkiestry Filharmonji Warsz. pod dyr. Walerjana Bierdżajewa. W przerwie: „Skrzynka dla chorych”. W przerwie około 17:25: Trans. z Warszawy. Kom. Centr. Biura Hydr. dla żeglugi i rybaków. 17:55: Odczytanie programu na dzień następny. 18: Odczyt gen. Góreckiego. 18:20: Chwila Lwowskiej Dyrekcji Kolej. 18:25: Muzyka lekka i taneczna. 19: Skrzynka techniczna w opr. inż. Józefa Mińskiego. 19:15: Rozmaitości. „Silva Rerum” i repertuar teatrów miejskich. 19:30: Trans. z Warszawy. Felieton muzyczny: „Mota pieszczotka” — kilka wspomnień z dziejów kultu „Szopenowskiego” wyl. prof. St. Niewiadomski. 19:45: Prasowy Dziennik Radiowy. 20: Trans. z Warszawy. Koncert popularny w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. Józefa Ozmińskiego, Irena Cywińska (sopran) i Ludwik Urstein (akomp.). 21:20: Wiadomości sportowe i Dod. do Prasowego Dzien. Radiow. 21:30: Trans. z Warszawy. Utwory W. A. Mozarta. Orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozmińskiego. Tadeusz Ochlewski (skrz.) i Mieczysław Szalecki (altówka). 22:10: Trans. z Warszawy. Kwadrans literacki. Fragment z trzeciej części trylogii, Andrzeja Struga: „Złoty Krzyż”. 22:25: Muzyka taneczna. 22:55: Komunikaty. 23—23:30: Muzyka taneczna.

Wiadomości z kraju.

DROHOBYCZ. Uroczystość Dnia Imienia Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego w szkołach średnich. Dzień 18 marca b. r. był przeznaczony na uroczystości szkolne z powodu Dnia Imienia Wodza Narodu Marszałka Józefa Piłsudskiego. W tym dniu po uroczystych nabożeństwach w tut. świątyniach udała się w pochodzie młodzież gimnazjum państwowego, prywatnego gimnazjum im. H. Sienkiewicza i prywatnego polsk. seminarjum nauczycielskiego żeńskiego do Sokoła na poranek, przygotowany przez młodzież tychże zakładów naukowych. W skład programu weszły produkcje muzyczne - wokalne, a to: 1) utwory muzyczne, odegrane przez orkiestrę gimnazjum państwowego i solo skrzypcowe Zofii Gąsiorowskiej ze seminarjum; 2) chóry poszczególnych zakładów, (bardzo udanie odtworzono) odśpiewały Dąbrowskiego „Kamraty”; 3) przemówienie ucznia klasy VIII. Milana, o życiu i działalności Marszałka J. Piłsudskiego; 4) deklamacje: a) „W dniu Imienia Marszałka Piłsudskiego” — ułożona przez ucznia kl. VIII. Włodzimierza Kabana; b) „O Józefie Piłsudskim” — przez uczennicę klasy V., Marię Jurkiewiczównę (gimn. żeńskie), oraz c) „Fanfary” — deklamacja zbiorowa z gimnazjum żeńskiego. Na końcu I. części p. prof. Mściśław Mściwajewski przesunął przed oczyma słuchaczy wspomnienia swoje z czasów legionowych, jako uczestnik wojsk legionowych całej kampanii od dnia wybuchu wojny światowej.

W II. części uroczystego poranku uczniowie państwowego gimnazjum i uczniowie prywatnego seminarjum nauczycielskiego odegrali Ogończyka „Orientacje” w 3 odsłonach. Ze swego zadania młodociani artyści wywiązali się wcale udanie.

JAROSŁAW. Z sali koncertowej. Wielki koncert orkiestry detej uczniów II. gimn. państw. im. Augusta Witkowskiego odbył się dnia 7 marca b. r. w sali Sokoła, pod dyrykcją por. Tadeusza Dawidowicza, kapelmistrza 3 p. p. leg. Uczniowie pięknie wykonali szereg utworów koncertowych, budząc szczerą entuzjazm wśród licznie zebranej publiczności, która nie szczędziła oklasków młodocianym muzykom. Orkiestra II. gimn. zorganizowana i prowadzona wzorowo od szeregu lat przez prof. Józefa Kaniakę, oraz pozostająca pod wytrawnym kierownictwem muzycznym por. Dawidowicza, cieszy się wielką popularnością i wziętością na terenie miasta Jarosława, czego dowodem był wielki sukces moralny ostatniego koncertu. Czysty dochód został przeznaczony na kolonje wakacyjne dla biednej młodzieży szkolnej.

Nabożeństwo żałobne w pierwszą rocznicę śmierci wielkiego Kapłana - Patrioty biskupa Bandurskiego, odbyło się staraniem reprezentacji tutejszych związków i stowarzyszeń kulturalno - oświatowych 6 b. m. w kościele parafialnym. W nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele władz i urzędów cywilnych i wojskowych, związków i stowarzyszeń, oraz liczne rzesze tutejszego obywatelstwa.

KAMIONKA STRUMIŁOWA. Z życia organizacyjnego B. B. W. R. Dnia 5 marca b. r. odbyło się w sali Rady Powiatowej pełne posiedzenie Rady Powiatowej B. B. W. R. w Kamionce Strumilowej. Zagaił prezes, witając starostę Kulpińskiego. Następnie przewodniczący Kół miejskich i wiejskich składali sprawozdania, z których wynika, że praca w terenie postępuje mimo nieprzychylnych nieraz warunków.

Tytuł sztuki a jej powodzenie.

Suderimann, pisząc swą sztukę „Szczęście w zakątku”, powiedział z uśmiechem do swych przyjaciół: „Szczęście w tytule wnosi szczęście w dom” — i miał rację. Publiczność lubi pasjami słyszeć o szczęściu i biegnie chętnie tam, gdzie jest o niem mowa. Pod tym względem zgadzają się fetyszyści tytułu z teoretykami.

Istnieją bowiem trzy rodzaje autorów scenicznych: obojętni, którzy uważają, że sztuka może mieć powodzenie bez względu na tytuł, fetyszyści, uzależniający tytuł od indywidualnego przesądu, wreszcie teoretycy, którzy stworzyli cały system, dowodzący, na czym polega dobry lub zły tytuł utworu.

Do fetyszystów należy n. p. dramaturg francuski Henri Bernstein, który z żelaznym uporem przestrzega reguły, aby tytuł zawierał się w ośmiu literach, gdyż to przynosi mu szczęście. Największe sukcesy światowe osiągnęły jego sztuki: „La Rafale”, „Le Voleur”, „La Poigne”, „Le Secret”, których tytuły mają po ośm liter. Rudolf Lothar, tłumacz wielu jego sztuk na język niemiecki, pisze na ten temat w „Neues Wiener Journal”, że kiedy miał przełożyć pierwszą z nich „La Rafale”, Bernstein zwrócił się do niego z prośbą, ażeby niemiecki jej tytuł liczył ośm liter. Tłumacz łamał sobie długo głowę, aż wymyślił: „Baccarat”.

Obóz teoretyków dzieli się na dwie partje. Jedni twierdzą, że tytuł nie powinien zdradzać treści sztuki, a zatem powinien być możliwie bezbarwny — drudzy zaś utrzymują, że właśnie tytuł powinien wzbudzać zaciekawienie dla treści. Ci ostatni wprowadzili przed kilkoma laty modę długiego tytułu, zawierającego pytanie. Moda ta szerzyła się jak zaraza, ale rychło minęła. Był także zwyczaj tytułu podwójnego, do wyboru, n. p. „Szlachetność serca” albo „Odrzucony spadek”, „Głos natury” albo „Piękne kłamstwo”, „Maskarada” albo „Potrojne małżeństwo”, „Dwaj przyjaciele” albo „Handlarz z Lyonu” (Beaumarchais).

Klasyki chętnie nazywali swe sztuki imieniem bohatera. Odpowiada to zwłaszcza sztukom historycznym. „Wallenstein”, „Maria Stuart”, „Mahomet”, „Fedra”, „Egmont”, „Ryszard III”, są to idealne tytuły, które nie pozostawiają żadnych wątpliwości. Był także zwyczaj wiązania w tytule dwóch imion: „Cezar i Kleopatra”, „Romeo i Julia”, „Arria i Messalina”, „Rosenkranz i Gildensern”, „Don Juan i Faust” i t. p. Paul Lindau zasłaniał się swego czasu, dając tytuł „Dwie Eleonory” jest szczęśli-

wy. Nic bowiem nie zdradza, a budzi ciekawość. Kto są te dwie Eleonory? Tylko dwie kobiety, które noszą to imię, czy też pozostają w jakimś wzajemnym stosunku do siebie? Poza tym tytuł brzmi dobrze i łatwo wpada w ucho.

Tytuł bowiem musi być dźwięczny. Jednakże czasem tytuł, który brzmi nieładnie, zdobywa sztuce powodzenie, czego przykładem „Nietoperz”. Wyraz, który oznacza zwierzątko na ogół nie lubiane niemal wstrętne, jako tytuł słynnej opery, zapewnił jej światowy rozgłos.

Niektórzy z teoretyków są zdania, że w tytule koniecznie musi być mowa o miłości, o kobiecie, o szczęściu albo o pieniądzu. Tytuł musi czynić sympatyczne wrażenie. Twierdzeniu temu przeciwstawia się pogląd, że trafność tytułu osądzić można dopiero z powodzenia sztuki. Jednakże doświadczenie uczy, że istnieje wiele dobrych tytułów, które przyczyniły się do sukcesu utworu, a bardzo mało takich, jakieby sztuce szkodziły.

Można zatem zgodzić się ze zdaniem Lindau'a: „Tylko autorzy sztuk, które upadły, składają winę na zły tytuł. Szczęśliwa sztuka ma zawsze dobry tytuł”. (—X—).

Festival Liszta w Budapeszcie.

Na wiosnę b. r. w Budapeszcie odbędzie się wielki festival ku czci Liszta, którego największą atrakcją będzie międzynarodowy konkurs pianistów. Do konkursu dopuszczeni będą pianiści wszystkich narodowości poniżej 30 lat. Jury składa się z około 30 osób, wśród których znajdują się nazwiska tak znane jak Bela Bartok, Alfred Casella, Alfred Hoehn, Sergiusz Rachmaninoff (N. Jork), Leonid Krutzer (Berlin), Lewitzki (Nowy Jork) i Emil Sauer (Wiedeń). Nagrody wynoszą od 500 do 3000 pengő.

Opera budapeszteńska zapowiada wystawienie „Legendy św. Elżbiety”, mało znanej opery Liszta, w Konserwatorium zostanie otwarta wielka wystawa pamiątek, dokumentów i manuskryptów wielkiego kompozytora.

SPÓLNIKA (CZKI) z gotówką do rentownego handlu poszukuje. Zgłoszenia Adm. „Słowa Polskiego” pod „Rentowny”.

Nowe czasopismo historyczne.

Polskie Towarzystwo Historyczne przystąpiło do wydawania pierwszego w Polsce pisma poświęconego dydaktyce nauk historycznych, p. t. „Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne”. Pismo wychodzić będzie kwartalnie pod redakcją dr. Kazimierza Tyszkowskiego.

Numer pierwszy „Wiadomości Historyczno-Dydaktycznych” zawiera m. in.: artykuł F. Bujaka p. t. „Reforma studiów historycznych na Uniwersytecie”, N. Gąsiorowskiej „Historia społeczno-gospodarcza w nauczaniu”, recenzje z książek i podręczników polskich i obcych oraz bogatą kronikę i bibliografię dydaktyki historii za lata 1918—1932.